

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.023.02.2020

Pan
Konrad Golczak
Prezes Zarządu
Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego
„EWA” Spółka Akcyjna w Krotoszynie
ul. Zamkowy Folwark 9
63-700 Krotoszyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/008 Realizacja Pakietu dla średnich miast

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „EWA” Spółka Akcyjna w Krotoszynie, ul. Zamkowy Folwark 9, 63-700 Krotoszyn (dalej: Spółka, Beneficjent)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Konrad Golczak, Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny, od 1 marca 2019 r. (dalej: Prezes Zarządu) W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Bartosz Demianiuk, Prezes Zarządu, od 12 lutego 2013 r. do 28 lutego 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja działań w ramach Pakietu dla średnich miast. 2. Wydatkowanie środków finansowych na realizację projektów w ramach Pakietu dla średnich miast. 3. Efekty realizacji projektów w ramach Pakietu dla średnich miast.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2020 r. (z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Aleksandra Koszarek, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/123/2020 z 29 września 2020 r. (akta kontroli str. 1-2, 4-5)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację Pakietu dla średnich miast przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „EWA” Spółka Akcyjna w Krotoszynie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Spółka realizowała Projekt zgodnie z Umową o dofinansowanie, w tym w szczególności harmonogramem rzeczowo – finansowym. W związku ze zidentyfikowaniem niezależnych od Spółki zagrożeń niedotrzymania terminów realizacji zadań zaplanowanych w ramach Projektu oraz nieosiągnięcia zakładanych wskaźników spowodowanych pandemią koronawirusa na wniosek Beneficjenta, okres realizacji Projektu został wydłużony o 358 dni (do 31 sierpnia 2021 r.).

Spółka osiągnęła planowane w Umowie wskaźniki produktu na poziome odpowiednim do postępu rzeczowo-finansowego realizowanego Projektu i według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych (30 października 2020 r.) nie było zagrożeń dla osiągnięcia założonych rezultatów.

Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość polegająca na nieprzekazaniu do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości³ jednego wniosku o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą, opisującą przebieg realizacji Projektu, nie miała wpływu na prawidłową realizację Projektu przez Spółkę.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja działań w ramach Pakietu dla średnich miast

Opis stanu
faktycznego

1.1. Spółka zawarła z PARP w dniu 30 października 2019 r. umowę nr POIR.03.02.01-30-0006/19-00⁵ o dofinansowanie Projektu pn. Poprawa konkurencyjności spółki EWA S.A. poprzez wdrożenie wyników prac badawczo rozwojowych wytwarzania innowacyjnej kompozycji do higienizacji jamy ustnej⁶. Umowa o dofinansowanie została zawarta w ramach poddziałania 3.2.1. *Badania na rynek* Programu operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W Umowie został określony okres kwalifikowalności wydatków dla realizacji Projektu od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r., tj. do dnia złożenia wniosku o płatność końcową. Całkowity koszt Projektu został oszacowany na kwotę 5 786 166 zł, wysokość wydatków kwalifikowanych na kwotę 4 704 200 zł, a wartość dofinansowania w wysokości 1 646 470 zł, tj. 35% szacunkowej kwoty wydatków kwalifikowalnych Projektu.

W okresie objętym kontrolą dokonano jednej zmiany Umowy. Zmiana nastąpiła 1 czerwca 2020 r. na podstawie aneksu nr POIR.03.02.01-30-006/19-01⁷. Zakres zmian dotyczył wydłużenia okresu kwalifikowalności wydatków dla Projektu do

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Pełniącej rolę instytucji pośredniczącej w poddziałaniu 3.2.1 Badania na rynek, dalej: PARP.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Dalej: Umowa.

⁶ Dalej: Projekt.

⁷ Dalej: Aneks.

31 sierpnia 2021 r., tj. dnia złożenia wniosku o płatność końcową. Wraz z Aneksem zmienione zostały terminy realizacji wskaźników produktu i rezultatu oraz harmonogramu rzeczowo – finansowego. Powyższa zmiana została wprowadzona na wniosek Beneficjenta z 15 kwietnia 2020 r., w którym podniósł m.in., że: w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych wpłynęły oferty przekraczające termin realizacji Projektu; wpływają sygnały od dostawców wyłonionych w postępowaniach przetargowych o możliwości opóźnień w dostawach z powodu pandemii koronawirusa, w tym od dostawcy z Włoch, gdzie została wstrzymana produkcja wynikająca z regulacji prawnych; nie została złożona oferta w przetargu dotyczącym zakupu linii do produkcji pastylek żelowych, bowiem z powodu pandemii żaden z potencjalnych oferentów nie chciał się zobowiązać do dostarczenia urządzenia w 2020 r.; proponowane przez oferentów terminy dostaw zbiegają się ze szczytem cyklu produkcyjnego Spółki, a wstrzymanie produkcji na czas montażu zakupionych urządzeń spowoduje straty finansowe.

(akta kontroli str. 22- 23, 25-37, 72-570)

Zakres rzeczowy Projektu, zgodnie z pierwotnym harmonogramem rzeczowo–finansowym (określonym w załączniku nr 2 do Umowy) przewidywał do realizacji sześć zadań w terminie od 1 października 2019 r. do 7 września 2020 r. Po zmianie Umowy okres ten został wydłużony do 31 sierpnia 2021 r. Na realizację zadań zaplanowanych w Projekcie, tj. zakup pięciu urządzeń (zadania nr 1 do 5): linii do produkcji lizaków, wkładu formatującego-matrycy, linii do produkcji pastylek żelowych, linii pakującej-flowpack, chromatografu cieczowego oraz jednej wartości niematerialnej i prawnej - systemu zarządzania wdrażaną produkcją (zadanie nr 6) zaplanowano wydatki kwalifikowane w wysokości 4 704 200 zł i kwotę dofinansowania w wysokości 1 646 470 zł. Wydatki, wykraczające poza całkowitą kwotę wydatków kwalifikowanych, w wysokości 1 081 966 zł stanowiły wydatki niekwalifikowane.

W okresie od 25 listopada 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.⁸ Spółka przeprowadziła postępowania w celu wyboru dostawców pięciu ww. urządzeń oraz systemu zarządzania wdrażaną produkcją.

Spółka zawarła z dostawcami umowy na dostawę: linii do produkcji lizaków, wkładu formatującego-matrycy, linii pakującej-flowpack, chromatografu cieczowego oraz systemu zarządzania wdrażaną produkcją (zadania nr 1, 2, 4, 5 i 6). Zakupione dwa urządzenia (wkład formatujący-matryca oraz chromatograf cieczowy) oraz system zarządzania wdrażaną produkcją zostały w całości opłacone i przyjęte do użytkowania. W zakresie pozostałych urządzeń Spółka dokonała zapłaty zaliczki na poczet dostaw (w przypadku linii do produkcji lizaków 40% należności wynikającej z umowy, w przypadku maszyny pakującej, która została Spółce przekazana 9 września 2020 r., 80% należności wynikającej z umowy). Łączne wydatki Spółki z tytułu zakupu powyższych urządzeń oraz systemu zarządzania wdrażaną produkcją wyniosły 1 614 722,41 zł netto (1 794 307,92 zł brutto)⁹.

W zakresie linii do produkcji pastylek żelowych (zadanie nr 3) Spółka przeprowadziła dwukrotnie postępowanie o udzielenie zamówienia: 4 grudnia 2019 r., w którym nie wpłynęła żadna oferta oraz 30 czerwca 2020 r., w którym wpłynęła jedna oferta. Według wyjaśnień Prezesa Zarządu, Spółka jest obecnie na etapie negocjacji zapisów umowy z oferentem wybranym w postępowaniu.

(akta kontroli str. 29-35, 529-534, 573-574, 600-604, 607-658)

⁸ Daty publikacji ogłoszeń w Bazie Konkurencyjności.

⁹ Dla obliczenia wartości wyrażonych w walutach obcych przyjęto kurs sprzedaży ustalony przez bank realizujący płatność w dniu dokonania zapłaty.

1.2. W pierwotnym harmonogramie płatności do Umowy ustalono, że jedyny wniosek o płatność zostanie złożony we wrześniu 2020 r. W harmonogramie płatności zmienionym Anekssem do umowy ustalono, że taki wniosek zostanie złożony w sierpniu 2021 r. W obu przypadkach wysokość wnioskowanej kwoty określono na 1 646 470 zł. Spółka w okresie objętym kontrolą nie złożyła do PARP jednego wniosku o płatność, z wypełnioną częścią sprawozdawczą, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 8, 18-21)

W trakcie trwania kontroli NIK, Spółka w dniu 21 października 2020 r. przesłała do PARP, za pośrednictwem SL2014, wniosek o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą z przebiegu realizacji projektu, który winien być zgodnie z umową złożony w okresie od maja do października 2020 r.

(akta kontroli str. 659-669)

1.3. W objętym kontrolą okresie w Spółce nie były prowadzone audyty i kontrole realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 7)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spółka, wbrew postanowieniom § 7 ust. 1 Umowy, nie złożyła jednego wniosku o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą, za okres listopad 2019 r. – kwiecień 2020 r. W myśl przywołanego przepisu Umowy Spółka zobowiązana była do składania wniosków o płatność za pośrednictwem SL2014, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy, licząc od dnia zawarcia Umowy. Brak wydatków nie zwalnia Spółki z obowiązku przedkładania wniosków o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą opisującą przebieg realizacji Projektu, w tym raportowania w zakresie wskaźników oraz o podjętych działaniach równościowych, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020¹⁰ (§ 8 ust. 1 Umowy). Ponadto NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 4 Umowy niedopełnienie obowiązku składania wniosków w terminie może skutkować wstrzymaniem dofinansowania lub rozwiązaniem umowy o dofinansowanie).

(akta kontroli, str. 72-100)

Zarząd Spółki niezłożenie zerowych wniosków o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą wyjaśnił błędną interpretacją przepisów Umowy.

(akta kontroli str., 573-574.)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie dotychczasową realizację Projektu. Spółka realizowała Projekt zgodnie z Umową, w szczególności z wnioskiem o dofinansowanie oraz harmonogramem rzeczowo-finansowym. W związku ze zidentyfikowaniem okoliczności wynikających z sytuacji związanej z pandemią koronawirusa i mogących mieć wpływ na realizację Projektu, Spółka zwróciła się do PARP o wydłużenie terminu jego realizacji. Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość, polegająca na nieprzekazaniu do PARP jednego wniosku o płatność z wypełnioną

¹⁰ Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, zatwierdzone przez Ministra Inwestycji i Rozwoju 5 kwietnia 2018 r. (nr MR/2014-2020/16(02), obowiązujące od 11 kwietnia 2018 r., opublikowane na stronie <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-realizacji-zasady-rownosci-szans-i-niedyskryminacji-oraz-zasady-rownosci-szans/>

częścią sprawozdawczą, opisującą przebieg realizacji Projektu, pozostawała bez wpływu na realizację Projektu.

OBSZAR

2. Wydatkowanie środków finansowych na realizację projektów w ramach Pakietu dla średnich miast

Opis stanu faktycznego

Spółka w okresie objętym kontrolą nie składała wniosków o płatność. Jak wskazano w pkt 1.2 niniejszego wystąpienia, w harmonogramie płatności przewidziano złożenie jednego końcowego wniosku. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od badania wydatkowania środków finansowych na realizację projektów w ramach Pakietu dla średnich miast¹¹.

(akta kontroli str. 18-21)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od dokonania oceny cząstkowej w przedmiotowym obszarze.

OBSZAR

3. Efekty realizacji projektów w ramach Pakietu dla średnich miast

Opis stanu faktycznego

3.1. Według stanu na 30 września 2020 r. Spółka poziom osiągnięcia zaplanowanych i opisanych w Aneksie do Umowy wskaźników produktu był następujący:

- a) wskaźniki pn.: liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1), liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2), liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28), liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R, liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji – zaplanowane na poziomie „1” każdy, do dnia zakończenia czynności kontrolnych¹² nie zostały osiągnięte;
- b) wskaźnik pn. inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw – 43,3%;
- c) wskaźnik pn. liczba nabytych lub wytworzonych w ramach projektu środków trwałych – 60%;
- d) liczba zakupionych wartości niematerialnych i prawnych w ramach projektu – 100%.

(akta kontroli, str. 25-35, 597 – 599, 604)

Planowanym w Umowie terminem dla osiągnięcia założonej wartości docelowej nw. wskaźników rezultatu był rok 2021 i 2022:

- wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – pięć EPC¹³;
- liczba wdrożonych wyników prac B+R – jeden;
- liczba wprowadzonych innowacji – jedna;
- liczba wprowadzonych innowacji produktowych – jedna;
- przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów – 1 900 000 zł;

¹¹ Zgodnie z rozdz. 6 pkt 6.2. ppkt 3 lit. i) Wytocznych Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 22 sierpnia 2019 r. (obowiązujących od 9 września 2019 r.) nr MliR/2014-2020/12(4), w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, jednym z warunków uznania wydatku za kwalifikowalny jest jego wykazanie we wniosku o płatność zgodnie z Wytocznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej, zamieszczone na stronie internetowej <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytoczne-w-zakresie-kwalifikowalnosci-wydatkow-w-ramach-europejskiego-funduszu-rozwoju-regionalnego-europejskiego-funduszu-spolecznego-oraz-funduszu-spojnosci-na-lata-2014-2020/>

¹² Tj. 30 października 2020 r.

¹³ Oznacza ekwiwalent pełnego czasu pracy.

- zmniejszenie wytwarzania odpadów produkcyjnych na nowych wyrobach – o 12%;
- zmniejszenie ilości drobnoustrojów na powierzchni języka w wyniku zastosowania pastylki żelowej/pastylki bezcukrowej/lizaka odpowiednio: 15% / 30% / 25%;
- wielkość powierzchni czyszczącej zastosowanej w pastylce żelowej/pastylce bezcukrowej/lizaku - 100%.

(akta kontroli str. 25-35)

3.2 Zarząd Spółki podał w wyjaśnieniach, że podstawową przeszkodą w realizacji Projektu jest obecna sytuacja rynkowa, wynikająca z panującej pandemii oraz wprowadzonego lockdownu. Czynniki te wpłynęły na spadek sprzedaży wyrobów medycznych oraz suplementów diety w postaci lizaków. Spadek sprzedaży lizaków typu suplement diety/wyrób medyczny spowodowany był nieuczęszczaniem dzieci (głównych odbiorców powyżej wskazanego produktu) do szkół. Wartość przychodu ze sprzedaży i kontraktacji lizaków w formie suplementu diety/wyroby medyczne w porównaniu do 2019 r. (maj-grudzień) do analogicznego okresu 2020 r. spadła o 57%. Zdaniem Spółki rok 2021 zapowiada się podobnie, co może spowodować trudności w osiągnięciu zakładanego wskaźnika przychodów ze sprzedaży produktów. W celu zapobiegnięcia takim skutkom Spółka rozpoczęła promocję marki w prasie branżowej oraz za pośrednictwem materiałów reklamowych

(akta kontroli str. 573-574, 590-596, 606-607)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie osiągnięcie efektów realizowanego Projektu. Spółka osiągnęła wskaźniki produktu na poziomie odpowiednim do postępu rzeczowo-finansowego realizowanego Projektu i na obecnym etapie realizacji nie stwierdzono zagrożeń dla osiągnięcia założonych rezultatów.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o:

Wniosek

zapewnienie składania wniosków o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zgodnie z Umową o dofinansowanie.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia listopada 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Aleksandra Koszarek
Inspektor k.p.

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
p.o. wicedyrektora

.....
podpis

.....
podpis